

INGLIZ TILINI BILISH FRANSUZ TILINI O'RGANISHGA YORDAM BERADIMI?

Murodova Marjona

Samarqand davlat chet tillari instituti talabasi

Annotatsiya: Poliglotlarning ta'kidlashicha, fransuz tilini o'rganish ingliz tilida gapishtirishni o'rganishdan qiyinroq emas. Ingliz tilini bilish fransuz tilini o'rganishda afzallik hisoblanadi. Fransuz tilini o'rganish orqali odamlar ilm-fan, madaniyat, ta'lif, biznes, siyosat va boshqa ko'plab sohalarda rivojlangan mamlakatlardan biriga eshik ochishlari mumkin.

Kalit so'zlar: ingliz tili, fransuz tili, o'xshashliklar, farqlar, lug'at, grammatika, o'qish qoidalari.

Kirish

Zamonaviy dunyoda xorijiy tillar juda muhim rol o'ynaydi. Ingliz tili xalqaro tildir. Yaqinda maktablarda ikkinchi chet tilini - nemis, fransuz, xitoy tillarini o'rganish ommalashdi. Rossiya Federatsiyasining barcha shaharlari va yirik shaharlarida fransuz tilini chuqur o'rganishga ixtisoslashgan bir qator maktablar mayjud. Zamonaviy dunyoda fransuz tilining mashhurligiga qaramasdan, fransuz tilini bilish shart emas va bu bola uchun qo'shimcha yuk, deb hisoblaydigan odamlar bor. Ko'pchilik fransuz tilini yoqtirmaydi. Ba'zilar buni tushunarsiz deb bilishadi, boshqalari uni murakkab deb bilishadi. Ushbu maqolada men fransuz tilini bilish nima uchun muhimligi va uni ikkinchi chet tili sifatida o'rganish osonroq ekanligiga misollar keltiraman.

Ishga kirishda ingliz tilini bilish hatto muhokama qilinmaydi, ammo ikkinchi tilni bilish ham talab qilinadi.

Poliglotlarning ta'kidlashicha, birinchi chet tili eng qiyin va keyingi barcha tillarni o'rganish osonroq.

"Tillarning genealogik tasnifi" tillarning oilalarga, guruhlarga va kichik guruhlarga bo'linishi haqida asosiy ma'lumotlarni beradi. Dunyodagi barcha tillar oilalarga bo'lingan; Fransuz va ingliz tillari hind-evropa tillariga tegishli bo'lib, bir xil tillar guruhiga kiradi - german. Ular kelib chiqishi va rivojlanishi jihatidan juda yaqin. Ularning yaqinligi ko'p sonli bog'liq so'zlarning mavjudligi bilan tasdiqlanadi. Ko'p asrlar davomida siyosiy, iqtisodiy va madaniy aloqalar tufayli fransuz va ingliz tillari yaqin aloqada bo'lgan. Tilning lug'at tarkibi xalqning ijtimoiy, iqtisodiy va siyosiy hayotida sodir bo'layotgan barcha o'zgarishlarni bevosita aks ettiradi. Fransuz va ingliz tillarida so'zlashadigan odamlar o'rtasidagi to'g'ridan-to'g'ri muloqot natijasida tillar aralashmasi paydo bo'ldi.

Ingliz va fransuz tillarida umumiylilik juda ko'p. Bu o'xshashliklar fransuz tilini ikkinchi chet tili sifatida o'rganishda yordam berishi mumkin.

Ikkinchi chet tilini o'rganishda barcha turdag'i taqqoslashlardan boshlash kerak:

MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS

- harflar (unli va undoshlarning mavjudligi), unlilarning uzunligi va qisqaligi, harf birikmalari, qo'sh undoshlar va boshqalar. Bu hodisalarning barchasi ingliz va fransuz tillarida mavjud. Fransuz alifbosi xuddi ingliz alifbosi kabi 26 ta harfdan iborat;
- qo'sh undosh bir undosh tovush bilan talaffuz qilinadi: ss (o't, o't);
- unlilar uzunligi va qisqaligi jihatidan farqlanadi: uyqu – sirpanish, sariq – sariq;
- diftonglarning mavjudligi, ya'ni. ikki unli tovushning uzlusiz talaffuzi: inglizcha: [ei], [ai], [oi], [au], [əu], [iə], [uə], [eə]; frantsuz : ai, au, eu, oi, ui, eau. Shuni ta'kidlash kerakki, ikkala tilda [ei], [au], [oi] diftonglari mavjud: may (inglizcha), moi (fransuz), my (inglizcha), soir (fransuz), toy (inglizcha).

Fransuz tilida urg'u har doim oxirgi bo'g'inga tushadi. Shuning uchun fransuz tilini o'rganish juda oson.

Fransuz tilida inglizcha so'zlarga o'xshash ko'plab so'zlar mavjud va tabiiyki, ular tezroq eslab qolinadi, chunki assotsiatsiyalar so'zlarning qanday tovush va qanday yozilishi bilan boshlanadi.

Ingliz va fransuz tillari madaniyatining ajralmas qismi nutqda idiomalar va frazeologik birliklardan foydalanishdir. Idioma - ma'nosi uni tashkil etuvchi elementlarning ma'nosi bilan mos kelmaydigan lisoniy birliklarning birikmasidir. Qoida tariqasida, idiomatik iboralar ma'lum bir tilning o'ziga xos madaniyati yoki lingvistik xususiyatlariga asoslangan ma'noga ega. Va ajablanarli joyi yo'q, ular boshqa tillarga tarjima qilinganda o'z ma'nosining ma'nosini (qisman yoki to'liq) yo'qotishga moyildirlar. Tilning o'ziga xos xususiyatlarini bilmasdan, masalan, ingliz tilidagi "mening soatimda emas" iborasini fransuz tiliga "mening soatimda emas" yoki "mèning soatimda emas" deb tarjima qilish mumkin.

Biroq, fransuz iboralari ma'lum bir til va madaniyatga xos bo'lgan iboralar istisnosiga misol bo'lishi mumkin. Ingliz tilida ishlataladigan fransuz idiomatik iboralar ro'yxati juda katta. Ingliz tilini o'rganuvchilarga tanish bo'ladigan bir nechta fransuz iboralari: avangard (fransuz): biror narsa yoki kimdir ilg'or (Le Cirbusierning dizaynlari, albatta, avangard edi! (ingliz)); le mot juste (fransuzcha): holat yoki vaziyatni tasvirlash uchun aniq so'z (Meghan Marklni tasvirlash uchun tozalangan le mot juste. (ingliz)); faux pas (fransuz): ijtimoiy odob-axloq qoidalarini buzish (Qirolichaga yuz o'girish - bu jiddiy faux pas! (inglizcha)).

Biz ingliz va fransuz tillari o'rtaсидаги o'xshashlikni nafaqat lug'atda, balki grammatikada ham kuzatishimiz mumkin. Ikki bog'lovchi fe'lni, fransuzcha être (to be) va ingliz tilidagi to be (to be) fe'lini solishtirsak, bu fe'llarning har ikkalasi ham turli shaxslarda mutlaqo yangi shakllar olishini, ularning umumiyligini bilan umumiyligi kamligini ko'ramiz. infinitiv shakl (fransuzcha - nous sommes heureux, inglizcha - biz baxtlimiz).

Shuningdek, fe'llarning avoir va ma'lum o'xshashliklari bor, ular ham fransuz, ham ingliz tillarida semantik bo'lishi mumkin; zamon yasalishi uchun yordamchi (inglizcha - Biz xat yozdik. Fransuzcha - Nous avons écrit un message.). Ushbu fe'llardan keyin fransuz va ingliz tillarida noaniq artikl qo'llaniladi. Masalan: Mening singlim bor. (Ingliz tili) J'ai une soeur. (frantsuz)

MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS

Modal fe'llarning pouvoir – qodir bo'lmoq, qodir bo'lmoq (inglizcha analogi – bo'lishi kerak), devoir – must (inglizcha analogi – kerak), vouloir – orzu qilinganlik, niyat (inglizcha analogi – should) ma'nolarida ham o'xshashlik mavjud.

Zamonaviy ingliz va fransuz tillarida sifatlarni solishtirishning qiyosiy va ustun darajalarini shakllantirishda grammatik mosliklar ham mavjud. Ingliz tilida ikki bo'g'inli sifatlarning qiyosiy qiyoslash darajasini hosil qilish uchun kuchaytiruvchi so'z - more/-less, fransuz tilida - plus/-moins ishlatiladi, masalan: beautiful/ more beautiful (beau/plus beau). Ingliz tilida yuqori darajani shakllantirish uchun biz eng ko'p foydalanamiz va fransuz tilida le/la/les plus, masalan: the most beautiful (les plus beaux).

Ingliz tilidagi kabi fransuz tilida gaplarning so'z tartibi asosan bir xil bo'lib, bayonli gaplarda: sub'ekt-predikat-ob'ekt, so'roq gaplarda esa predikat yoki yordamchi fe'l birinchi o'rinda turadi.

Shunday qilib, fransuz tili Evropada umumiy tildir. Fransuz tili BMTning oltita rasmiy tillaridan biri (ingliz, ispan, xitoy, arab va rus tillari bilan birga). Fransuz tili falsafa, psixologiya, huquq va tibbiyotda ko'plab xalqaro ilmiy kongress va simpoziumlarda qo'llaniladi. Fransiya va Monakoda faqat fransuz tilida gaplashiladi. Evropa bo'ylab sayohat qilganda, fransuz tilini bilgan holda, siz Kanada, Shveytsariya, Lyuksemburg, Belgiya aholisi bilan bemalol muloqot qilishingiz mumkin, chunki bu mamlakatlarda u rasmiy til hisoblanadi, shuningdek, Afrikaning ba'zi mamlakatlarida, masalan, Tunisda, bu erda ta'lim hamma joyda taqdim etiladi. fransuz tilidagi barcha asosiy fanlar bo'yicha maktablar. Bundan tashqari, fransuz tilida so'zlashuvchilar Seyshel orollari, Madagaskar va Mavrikiiy orollari aholisidir.

Fransiya fondlari chet ellik talabalar uchun almashinuv dasturlari, amaliyot va yozgi kurslarni moliyalashtiradi. Fransiya misolida, xarajatlar ko'pincha mezbon davlat tomonidan qoplanadi.

Fransuz tili she'riyat, nafosat, romantika, joziba va joziba tilidir. Ko'p xilma-xil filmlar, musiqiy asarlar va, albatta, kitoblar bizga bu tilning barcha buyukligi va moslashuvchanligini ochib beradi. Parij jahon moda, parfyumeriya va san'atning poytaxtidir.

Fransuz tilini o'rganish uchun "oson" xususiyat mavjud: so'zlarni o'qish nuqtai nazaridan u ancha aniq va tushunarli. Va agar siz ingliz tilini asosiy bilimga ega bo'lsangiz, fransuz tilini o'rganish osonroq bo'ladi! Ko'p sonli maqolalar, zamonlarning ko'pligi va diakritiklardan qo'rwmang. Fransuz tilini o'rganishdan zavqlaning!

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Большой французско-русский словарь . Составители И. Григорян , М. Петрович - Изд-во Славянский дом книги, 2017.
2. М. Т. Дьячок, В. В. Шаповал «Генеалогическая классификация языков», Новосибирск, 2002.
3. Учебник «Английский в фокусе» для 5 класса / Ю. Е. Ваулина, В. Эванс, Д. Дули, О. Е. Подоляко. – М.: Express Publishing: Просвещение, 2016.

MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS

4. Учебник Французский язык. «Синяя птица» 5 класс/ Береговская Э.М.,
Белосельская Т.В. - М.: Просвещение, 2023.

5. Лингвистический энциклопедический словарь
<https://tapemark.narod.ru/les/093d.html>

6. <https://cyberleninka.ru/article/n/osobennosti-ispolzovaniya-idiom-v-angliyskom-yazyke-v-oblasti-turizma-i-problemy-ih-perevoda-na-russkiy/viewer>

7. <https://moluch.ru/young/archive/12/968/>

8. <https://www.superprof.ru/blog/kak-znanie-anglijskogo-pomozhet-v-izuchenii-fransuzskogo-yazyka/>

